

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Jeremia 7, 13 - 15
Middagdienst

Broeders en zusters, de Here wil ons vanmiddag op het hart drukken dat Hij wil dat wij echt met Hem leven en niet van Hem afdwalen en ons tegen Hem verzetten. Daarom zullen we straks met elkaar zingen over Gods goedheid en trouw, zoals dat is verwoord in Psalm 116 de verzen 7 en 8. Maar eerst zullen we de Here groeten met het belijden van onze afhankelijkheid van Hem. Daarna zal de Here ons begroeten met woorden van vrede en genade. Laten we uit eerbied voor de Here hierbij gaan staan.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Psalm 116 : 7 en 8**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing : 1 Samuël 4 : 1 - 18 en Jeremia 7 : 1 - 15**
- 6. Lied : Psalm 36 : 1 (over de zonde die de mens verleidt)**
- 7. Tekst : Jeremia 7 : 13 - 15**
- 8. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 3**
- 9. Dankzegging en gebed**
- 10. Slotzang : Psalm 36 : 2 en 3 (lofzang op Gods recht en een bede tot de Here om ons voor trots te bewaren)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wat denkt u, broeders en zusters, jongens en meisjes, zal de Here zijn kerk ooit laten vallen? Of wat meer op de man af gevraagd, zal de Here ons ooit laten vallen? Zou het kunnen gebeuren dat de Here ons verlaat en overgeeft in de macht van de duivel? Wat denkt u?

Misschien zult u zeggen: nee, de Here zal ons nooit verlaten. Hij heeft toch een verbond met ons opgericht. Hij is toch onze Vader een wij zijn toch zijn kinderen. Zo'n band van vader een kind duidt toch al aan dat we een blijvende band met God hebben. God heeft het toch ook tegen ons gezegd dat Hij een eeuwig verbond met ons sluit. Het zou toch getuigen van ongeloof als wij vraagtekens gaan zetten bij deze belofte van God? Of niet soms?

Anderen willen misschien zeggen: natuurlijk kan God ons laten vallen. Als wij niet doen wat Hij van ons vraagt, dan kan het zomaar gebeuren dat God ons verlaat. Kijk maar in het Oude Testament. De Here heeft eerst het noordelijke rijk in ballingschap gestuurd en later het zuidelijke. En kijk eens naar hoe het volk Israël heeft moeten lijden door de eeuwen heen. En daarvoor hoef je niet ver terug in de geschiedenis. Denk maar aan het verschrikkelijke lijden van de Joden in de dagen van Hitler. Hoeveel Joden zijn er niet omgekomen in de nu niet in de vernietigingskampen? Heeft God hier niet zijn volk verlaten?

Hoe moeten we dat zien? Moet je al onze God zegt dat Hij een eeuwig verbond sluit dat woord eeuwig met een korrel zout nemen? Of toch niet? Laten we vanmiddag met elkaar gaan luisteren naar wat de Here ons hierover leert in de verzen van onze tekst. Ik bedien U het Woord van de Here onder het volgende thema:

De Here waarschuwt in zijn trouw zijn volk voor valse gerustheid

We letten:

- 1. De inhoud van deze waarschuwing**
- 2. De aanleiding voor deze waarschuwing**
- 3. Het doel van deze waarschuwing**
- 4. Gods liefde in deze waarschuwing**

We zullen dus allereerst zien wat **de inhoud is van deze waarschuwing**. De inhoud van deze waarschuwing vinden we in vers veertien. Daar zegt de Here: daarom zal Ik met

het huis, waar over mijn naam is uitgeroepen, waarop u uw vertrouwen stelt, en met de plaats die Ik aan U en uw vaders gegeven heb, doen gelijk Ik met Silo gedaan heb, en Ik zal u van voor mijn aangezicht verwerpen, gelijk Ik al uw broeders, het gehele zaad van Efraïm, weggeworpen heb.

De Here laat hier dus aan zijn volk weten dat ze geen verkeerde conclusies moeten trekken uit het feit dat de tempel van God in hun midden staat. Het volk meent dat Jeruzalem nooit door hun vijanden kan worden ingenomen. Want in Jeruzalem staat de tempel van God. En God zal nooit toelaten dat vreemde volken Jeruzalem zullen binnentrekken en de tempel zullen binnen gaan. Ze beschouwen de tempel van God dus als een soort verzekering van hun vrijheid.

Maar de Here laat zien dat het zo niet werkt bij Hem. Hij is een levende God. Een God die je maar niet je achterzak kunt stoppen als zekerheid tegen onverwachte dingen. En de Here neemt zijn volk mee in de geschiedenis om te laten zien dat het zo echt niet werkt. Vers twaalf: want gaat naar mijn plaats die in Silo was, waar Ik in het eerst mijn naam deed wonen, ziet wat Ik daarmee gedaan heb om de boosheid van mijn volk Israël. Veel inwoners van Jeruzalem wisten Silo wel te liggen. Vanuit Jeruzalem was het een kilometer of 50 in noordelijke richting. Daar lag Silo. Of beter gezegd: wat er van over was. Want al 400 jaar geleden was Silo verwoest. Door wie precies weten we niet. Waarschijnlijk door de Filistijnen. En met die verwoesting was er een einde gekomen aan een lange periode waarin God in Silo had gewoond.

Toen Jozua met het volk Israël het land Kanaän was binnen getrokken, had hij de tabernakel in Silo laten neerzetten. En meer dan 200 jaar had de tabernakel daar gestaan. Maar in de dagen van de hogepriester Eli was daar op een verschrikkelijke manier een einde aan gekomen. Ook in die dagen was het volk van de Here afgedwaald. En de Here had de Filistijnen gestuurd om zijn volk te straffen. En in die dagen dacht men ook dat God een soort verzekering was. Dat God wel de overwinning zou geven als ze de ark zouden meenemen in de strijd. Maar ze kwamen bedrogen uit. De Israëlieten werden verslagen, de ark werd buitgemaakt en de hogepriester Eli stierf toen hij hoorde hoe rampzalig de strijd was verlopen. Hij viel van zijn stoel en brak zijn nek. En niet lang daarna is de stad Silo verwoest. De ark is nooit meer teruggekeerd naar Silo en de stad is de verwoesting nooit meer te boven gekomen.

Waarom zou het met Jeruzalem niet hetzelfde kunnen gaan? Dat is wat de Here hier zijn volk laten weten. Het zal jullie zo vergaan als het Silo verging in de dagen van Eli. Jeruzalem zal verwoest worden en jullie zal het net zo vergaan als jullie broers uit het noorden. Jullie broers van het tienstammenrijk. Zij zijn weggevoerd in ballingschap en zo zullen jullie ook worden weggevoerd. Dat is de waarschuwing waar God mee komt.

In de tweede plaats zullen we zien wat **de aanleiding is voor deze waarschuwing**. Ook daar laat de Here geen misverstand over bestaan. De Here gaat niet zitten mokken als het niet gaat zoals Hij het wil. Hij vertelt zijn volk wat er mis is. En er is veel mis. In de verzen 5, 6 en 9 vinden we de aanklacht van de Here tegen zijn kerk terug. De vreemdeling, de wees en de weduwe worden onderdrukt, ze vergieten onschuldig bloed, ze lopen andere goden achterna. Ja, ze stelen, ze moorden, ze verbreken hun huwelijken, ze misbruiken Gods naam, te brengen offers voor Baäl en lopen andere goden achterna. De goden die ze vroeger nooit gekend hebben en die hen nog nooit hebben gered. En alsof dat nog niet erg genoeg is, ze komen dan ook nog met een schijnheiligheid in de tempel. Ze roemen daar over hun veiligheid omdat God in hun midden woont.

Wat een huichelaars! Wat een belediging voor God! Wat een hoogmoed! Dat je aan de ene kant weet te roemen in Gods grootheid en aan de andere kant er blijk van geeft geen enkel respect voor God hebben. Want de geboden van God lappen ze aan hun laars. Zonder enig berouw te hebben over hun zonden.

Dat steekt God. Als je ergens de woede van God mij opwekt, dan is het wel met zulk huichelachtig gedrag. Wie gezondigd heeft en deze zonde eerlijk en oprecht voor de Here belijdt, die ontmoet een God die vergeeft. Een God die zich laat verzoenen. En die mag ook wonen in Gods nabijheid. God zal hem niet verstoten. Wie zichzelf vernedert zal door God worden verhoogd. Maar wie trots is en zichzelf tegenover God verheft, zal door God op de knieën worden gedwongen en worden gebroken.

Maar dit huichelachtig gedrag is op zichzelf nog niet de druppel die de emmer van Gods toorn laat overgelopen. Want zelfs een dergelijke hoogmoed kan God vergeven. Wat de emmer laat overlopen is het feit dat het volk Israël in deze zonde blijft volharden. Dat is wat de Here het meeste steekt. Men hoort telkens weer naar zijn woorden, maar doet er niets mee. Ja, ze slaan ze elke keer weer in de wind. Kijkt U maar naar wat de Here in vers dertien zegt. "Nu dan, omdat U al deze dingen gedaan hebt, luidt het Woord van de

Here, terwijl Ik tot u gesproken heb vroeg en laat, zonder dat U gehoor gegeven hebt, en Ik U geroepen heb, zonder dat u hebt geantwoord, daarom..." God verlaat zijn volk niet vanwege een enkele zonde. God verlaat zijn volk niet vanwege vele zonden. Maar God verlaat zijn volk wel als het blijft weigeren om naar Hem te luisteren. Als zijn volk blijft weigeren om Hem de eer te geven die Hem toekomt, dan ontnemt Hij uiteindelijk aan het volk zijn eer. Als het volk geen boodschap meer heeft aan de zegen van het verbond, dan ontvangt het de vloek van het verbond.

We moeten hier dus goed onderscheiden, broeders en zusters. Het is dus niet zo dat God ons onze zonden niet vergeeft. Ook niet als het al de zoveelste keer is dat we dezelfde zonden voor God belijden. Ook is het niet zo dat er geen weg terug is naar God als je tegen Hem verhard hebt. Wel is het zo dat we de Here kwetsen als we zondigen. Een dat we Hem nog veel meer kwetsen als we doorgaan met zondigen. En we leiden dan ook schade aan onze ziel. Er komt bitterheid in ons hart. We worden eerder boos. We worden kritischer op andere mensen. En zo richten we ook schade aan in onze omgeving. En degenen die het dichtst bij ons staan, hebben dan het meest van ons te lijden. Maar altijd is er dan een weg terug naar God. De weg van bekering en verootmoediging.

Maar, als we blijven weigeren om die weg te bewandelen, dan komt er een moment dat de Here ons loslaat. Dat we niet langer leven onder de zegen van het verbond maar dat we te maken krijgen met de vloek van het verbond. En Israël stond in de dagen van de profeet Jeremia vlak voor dat moment.

In de derde plaats zullen we letten **op het doel van deze waarschuwing**. Als je alleen let op de verzen van onze tekst, dan kan de indruk ontstaan dat God zijn vonnis over Jeruzalem al geveld heeft. En wie zou niet kunnen begrijpen als inderdaad de maat van Gods geduld vol is. Toch is het nog niet zover. Want de Here zegt duidelijk in vers drie: betert uw handel en wandel, dan wil Ik U op deze plaats laten wonen. Er is dus nog een weg terug voor het volk, op een moment dat Jeremia deze woorden spreekt. Er is nog een kans voor het volk om in Jeruzalem te blijven. De Here zoekt niet de ondergang van zijn volk. Maar Hij wil dat zijn volk zich bekeert. Dat het terugkeert naar Hem en de dienst aan Hem weer opneemt. Met een hart dat Hem liefheeft. Hij wil dat zijn volk echt leeft. Leeft met Hem, voor Hem en door Hem.

En zo heeft de Here door heel de geschiedenis van onze aarde met zijn volk gedaan. Hij heeft zijn volk de weg van het leven gewezen. En als het daar van afdwaalde, liet Hij het volk waarschuwen. Stuurde Hij profeten. Stuurde Hij straffen. Om de trots van zijn volk te breken en het op de knieën te krijgen. Opdat het volk niet in zijn trots verloren zou gaan.

En zo doet de Here vandaag de dag nog. Ook ons waarschuwt Hij telkens weer in de prediking. Sommige broeders en zusters houden niet van onheilsprofetieën. Ze houden er niet van als we in de prediking op onze tekorten worden gewezen. Ze willen gewoon vriendelijke, fijne en blijde diensten. Diensten waarin we horen over alles wat een christen kan door de kracht van de Heilige Geest. En zeker dat mag ook gehoord worden. Daar moet ook over verteld worden. Over het nieuwe leven dat de Heilige Geest in ons wil werken. Over de liefde en de warmte die er in de kerk kan zijn als we ons in alles door de Heilige Geest laten leiden. Als we door de Heilige Geest vernieuwd worden naar het beeld van de Here Jezus.

Maar de waarschuwing hoort ook thuis in de prediking. Zouden wij zoveel betere kinderen van God zijn dat het oude Israël dat wel nodig had, maar wij niet? Hebben nieuwtestamentische mensen dat niet nodig? Maar ook in het Nieuwe Testament vinden we allerlei oproepen en waarschuwen om niet achter te blijven. Om niet in elkaar te zakken. Maar om vol te houden. Wat vinden we niet een waarschuwingen in het Nieuwe Testament. Denkt u bijvoorbeeld maar aan de brief aan de Hebreëen. Dat bekende gedeelte over die wolk van getuigen die ons aansporen om vol te houden. Of die bekende aansporing uit Hebreëen 4 vers 12. Ziet toe, broeders, dat bij niemand van u een boos, ongelovig hart is, door af te vallen van de levende God, maar vermaant elkaar dagelijks, zolang men nog van een heden kan spreken. Of denkt u aan die waarschuwingen die we vinden in de Openbaring van Johannes. In die zeven brieven. Ook daar vallen harde woorden. Woorden die niet zijn bedoeld om ons van God te vervreemden, maar ons om bij God te houden. En we doen er goed aan om de waarschuwingen die God naar ons doet uitgaan ter harte te nemen. In Spreuken 13 vers 1 staat: een wijs zoon laat zich tuchtigen door zijn vader, maar een spotter luistert niet naar berisping. Als dit al geldt voor een vader van vlees en bloed. Hoeveel te meer moet dat dan gelden voor de waarschuwingen die onze hemelse Vader tot ons laat uitgaan. Hij waarschuwt ons omdat Hij ons liefheeft.

Ja, God toont zijn liefde voor zijn volk in de waarschuwing die Hij geeft. Dat in de vierde plaats. Ziet u dat het liefde is van God, zoals Hij hier in Jeremia 7 met zijn volk omgaat. De maat is bijna vol. Als het volk zo doorgaat is een ramp onafwendbaar. En daarom waarschuwt God. Omdat Hij zijn volk voor deze ellende zou willen behoeden. Maar als het volk echt niet wil luisteren, dan zal Hij zijn straf ten uitvoer brengen om de trots van zijn volk te breken. Om zijn volk te laten ervaren, dat je zo God niet kunt dienen. Dat je God niet als ene verzekering voor het eeuwige leven in je la kan stoppen om het in geval van nood eruit te halen.

Dat kan niet, want God is een God van liefde. Een God die de gemeenschap met zijn volk zoekt. Die door zijn volk aanbeden en toegezongen wil worden. Die geprezen en gedankt wil worden om alles wat Hij voor ons heeft gedaan en nog altijd doet. Een God die voor ons een echte Vader wil zijn. Een Vader die wil horen wat er in ons hart leeft. Een Vader die wil dat we bij Hem onze troost zoeken. Een Vader die wil dat wij van Hem alles verwachten wat wij in dit leven nodig hebben. Hij wil voor ons een levende God zijn en niet een papieren God. Een die je in een laatje stopt en eruit haalt als je er zelf niet uitkomt. Dat accepteerde God van het volk Israël niet in de dagen van de hogepriester Eli en ook niet in de dagen van Jeremia. En ook vandaag niet.

Hij wil gemeenschap met ons. Hij wil niet op afstand gehouden worden. Want Hij heeft zijn Zoon juist overgegeven in de dood om ons met Hem echt te verzoenen. En toen de zonden waren verzoend, heeft God de afstand die er tussen Hem en zijn volk was gelijk overbrugd. Hij heeft eigenhandig het voorhangsel van de tempel, dat scheiding maakte tussen Hem en zijn volk, in tweeën gescheurd. En vijftig dagen daarna in God in ons gaan wonen. Op de Pinksterdag heeft God de Heilige Geest bezit genomen van mensen en hen vervuld van nieuw leven en nieuwe gehoorzaamheid.

En daar gaat het de Here ook vandaag om. Hij wil alles voor u zijn. Hij wil in u wonen en u vervullen met nieuw leven. Hij wil u ervoor bewaren de brede weg te gaan. De weg die naar de ondergang leidt. De weg van de dood. Hij wil u houden op de weg van het leven. De smalle weg.

Laten wij daarom luisteren naar de Here. Naar zijn Woord dat tot ons uitgaat. Zodat de Here later niet tegen ons zal zeggen: omdat u al deze zonden gedaan hebt, terwijl Ik tot u gesproken heb vroeg en laat, zonder dat u gehoor gegeven hebt, en Ik tot u geroepen

heb, zonder dat u hebt geantwoord, daarom zal Ik u van voor mijn aangezicht wegwerpen.

Zal de Here ons laten vallen? Nee, de Here zal ons niet laten vallen. De Here zal Zich niet van ons afwenden als wij naar Hem toegaan. Als wij Hem zoeken, zal Hij Zich laten vinden. Maar als wij Hem laten vallen en onze oren dichtstoppen voor zijn Woord, ja, dan kan het gebeuren, dat we de Here kwijtraken. Misschien voor een bepaalde tijd. Als God in zijn genade ons hart weer openbreekt. Maar misschien ook wel voor eeuwig.

Amen